

Vaftiz edilen her birey Hristiyan toplumunun bir üyesi oluyor. Vaftiz için bir kase gerekir. Bu da bazen yontulmuş büyük bir taşın içine yerleştirilir. Günümüzde genellikle kiliselerde insanlar henüz küçükken, kilisenin bir üyesi oldukları hissi edinirler diye, çocuk yaşta vaftiz edilir.

Vaftizin en önemli unsuru sudur. Başın suya daldırılması veya protestan kilisesinde olduğu gibi, başın üzerine suyun akıtılması şu anlamı ifade ediyor: "Sen İsa Mesih'e aitsin. Su ile günahlarından arınıyorsun. Sen artık İsa Mesih ile yeni bir hayat için yeniden dirildin."

Vaftiz esnasında şu söz söylenir: "Seni Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına vaftiz ediyorum."

Eskiden beri hristiyan olmak isteyen her birey, önce hristiyanlık ve Kutsal Kitap hakkında bilgi sahibi olmak zorundaydı. Hristiyan toplumundan iki kişi buna gönüllü olarak yardımcı olurdu. Gönüllü bu iki kişi "Paten" yani "Vaftiz Babası veya Annesi" olarak Hristiyan adayına hem dini bilgi edinmesine, hem de günlük hayatta karşılaştığı zorluklarda yardımcı oluyorlardı.

Vaftiz Taşı (Vaftiz Kasesi veya Leğeni)

Kutsal Kitap'ta yazılanların sözlü yorumuna vaaz denilmektedir. Pastör, erkek veya kadın, vaazı belirli bir yerden veriyor. Buraya minber deniliyor. Minber genellikle kilisede yüksek bir yerde olur. Bu da içeride hazır bulunan herkesin pastörü görebilmesini sağlar.

Bazı minberlerin üstü kubbe görünümüne akustik bir ses platformu gibidir. Henüz mikrofon yok iken vaazın kilisenin her bölümünde duyulması böylece sağlanırdı.

Protestan kiliselerinde vaaza büyük önem verildiğinden, minber sanatsal değeri yüksek ve oldukça güzel bir şekilde dekore edilir. Minberde genellikle Kutsal Kitap'ta İsa'nın hayatını anlatan dört Evanjelistin resimleri, simgeleri ile birlikte görülmektedir: Matta insan, Markos aslan, Luka boğa ve Yuhanna kartal niteliğinde tasvir edilir. Bazı minberler ise, elinde On Emir tabelası bulunan Musa'nın figürü ile, ayrıyetten dekore edilir.

Minber, okuma kürsüsünden farklıdır. Okuma kürsüsü genellikle minberin karşısında yerini alır. Okuma kürsüsünden ayın esnasında Kutsal Kitap'tan bazı bölümler okunur.

Minber

Müzik protestan kilisesinde büyük rol oynamaktadır. Konuşulan dil gibi müzik dili ile de Tanrı'yı övmek mümkündür. Yüzyılların şairleri hristiyan dinini anlatan şiirler yazdılar. Müzisyenler de bu şiirleri bestelediler. Böylece kilise ilahileri oluştu. Yıllar öncesinden bestelenen bu ilahiler, dua ve dini bilgileri de dahil ederek Kilise İlahi Kitabı'nda derlenildiler. Her ayinde kilise topluluğu bu kitaplardan ilahi okuyarak dua eder.

Kilisede okunan ilahlilere org ile eşlik ediliyor. Org sanat değeri yüksek bir müzik enstrümanıdır. Bu müzik enstrümanı genellikle kilisenin giriş bölümünün üst kısmında bulunur. Yüzyıllardır müzisyenler bu alet için paha biçilmez eserler bestelediler. Protestan kilisesinde özellikle Johann Sebastian Bach'ın eserlerine değer veriliyor.

Org çoğu kiliselerde müzik dalında yüksek eğitimi almış bir müzisyen tarafından çalınır. Bu müzisyen, erkek veya kadın, aynı zamanda kilise korosunu da yönetir. Kilise korusu, ayinlere eşlik ettiği gibi, değişik mekanlarda da müzik konserleri verebiliyor.

Kilisedeki Müzik

Herausgegeben vom

Amt für Öffentlichkeitsdienst der Nordkirche
Zentrum für Mission und Ökumene - nordkirche weltweit

Kontakt:

info@afoe.nordkirche.de
AfÖ, Königstr 54, 22767 Hamburg

Text und Redaktion:

Hanna Lehming, Jörn Möller

Beratung:

Abut Can

Übersetzung:

Suphi Aydin

Gestaltung:

Evangelischer Presseverband Norddeutschland GmbH;
Christine Matthies

Bestellung:

www.bestellung-nordkirche.de

Fotos:

Titel: haloinli/fotolia; Landesbischof Ulrich: Sönke Dwenger/
Nordkirche; Kreuz, Altar: bildschoenes/fotolia; Bibel: Billion-
Photos.com/fotolia; Taufstein: Penzek/CC BY 4.0; Orgel:
Bramstercate/CC BY-SA 3.0; Kanzel: Schiwago/CC BY 3.0

www.nordkirche.de

Evangelisch-Lutherische
Kirche in Norddeutschland

„Kilisemize hoş
geldiniz!“

Türkisch

Evangelisch-Lutherische
Kirche in Norddeutschland

Hoş geldiniz!

Sevgili ziyaretçiler,

Kilisemizde bulunuyor olmanız sevindirici. Sizi aramızda görmekten çok mutluyuz.

Kilise hristiyanların dua ve ayin için buldukları mekandır. Hristiyanlık hakkında bir takım bilgiler sunan kilisenin iç mimari yapısını ve içindeki eşyaları, iç bölümde görmek mümkün.

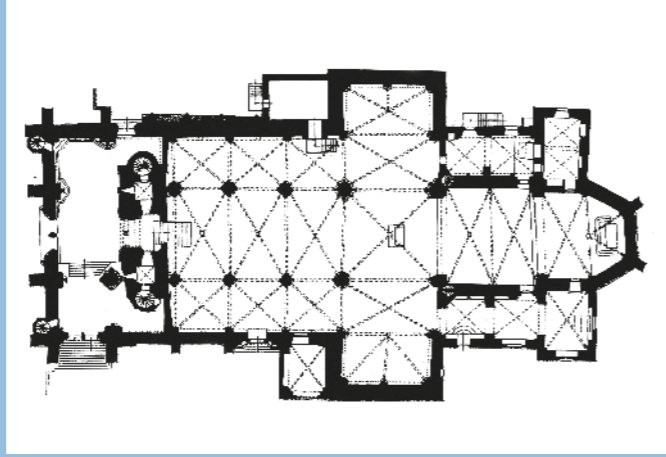
Hristiyanlık içerisinde farklı inanç grupları vardır. Bu bir protestan kilisesidir, reformcu Martin Luther'in izinden gidiyor. Bu şehirde değişik kiliseler var. Hristiyan inancına mensup olan gruplar tüm farklılıklarına rağmen dünya hristiyan aleminin bir parçasıdır.

Kilisede görülmeğe ve keşfedilmeğe değer obje ve mekanlar vardır. Bir kısmı hakkında bilgi sahibi olabilirsiniz, bir kısmı da size yabancı gelecek. Elinizdeki broşür size bu ziyaretinizde eşlik edecek ve bu bina hakkındaki sorularınızın cevaplanmasına yardımcı olmasını temeni ediyoruz.

Birlikte yaşadığımız komşularımızın inançları hakkında bilgi sahibi olabilmek hoş ve güzel. Ancak bu şekilde birlikte barış ve huzur içinde yaşayabilir ve ülkemizi şekillendirebiliriz.

Kuzey Almanya Protestan Kilisesi Eyalet Episkoposu olarak sizi selamlıyor ve tekrar hoş geldiniz diyorum!

Gerhard Ulrich
Gerhard Ulrich

İlk hristiyanlar Roma İmparatorluğu döneminde zulme uğradıkları için dua ve ayinlerini gizlice toplandıkları yerlerde yaparlardı. M.S. 380 yılında Roma İmparatoru Theodosius hristiyanlığı imparatorluğun resmi dini olarak ilan etti. Bu tarihten sonra hristiyanlar kilise inşa etmeye başladılar. Bu kiliselerin en anlamlısı Kudüs'teki Kutsal Mezar Kilisesi'dir. Rivayete göre bu kilise İsa'nın çarmıha gerildiği ve ölümden dirildiği yerde yapılmıştır.

Önceleri tüm kiliselerin ön cephesi doğuya bakardı. Avrupa veya Afrika'da yapılan kiliselerin yönü bu yüzden Kudüs'e bakar. Aynı anda doğudan doğan güneşin ışınları da hristiyanlara dirilişin ışığını anımsatmaktadır. Büyük kiliselerin çoğu orta çağda birer haç şeklinde inşa edilmişlerdir. Böylece haç hristiyan dininin nişanı olarak mimari yapıya da yansımıştır.

Bir kilise binasındaki temel öğeler şunlardır: Sunak mekanı, kilisenin ortası, giriş bölümü ve girişin hemen üst kısmında bulunan çan kulesi. Bir çok kilisede yan bir oda vardır ve buna „Sakriste“ yani giyinme ve eşya odası adı verilir. Bu odaya da ayin için gerekli malzemeler konulur. Pastörlerin ayin giysilerini giydiği mekan da burasıdır.

Kilisenin Mimari Yapısı Ve Yönü

Kiliseye ayak basan herkes doğrudan doğruya sunağın bulunduğu yere yönelir. Sunak genellikle ön tarafta olur ve yüksekçe bir yerdedir.

Kutsal Kitap'ta yazılanlara göre eski zamanlarda sunağın üstünde kurbanlık hayvanlar kesilirdi. Bundandır ki, Nuh ve İbrahim kendilerini büyük felaketlerden koruyan Tanrı'ya şükretmek için sunak yapmışlardı. Daha sonra kurban kesiminine son verildi. Nitekim hristiyan inancında öyle bir gelenek yoktur.

Sunak aslında hristiyanlara İsa'nın kendisini kurban edişini hatırlatıyor. O, kendi ölümünü Tanrı'ya ve insaliğe ihanet etmekten daha uygun gördü. İsa Mesih insanları her zaman sofrasına davet eder, onlarla birlikte sevinir, ekmeğe ve şarabını paylaşırdı. O, o kadar merhametliydi ki, günahkarlarla, fakir ve hastalarla ekmeğini bölüşürdü. Bu yüzden İsa öncelikle dışlanmışları topluma geri kazandırdı.

Hristiyan toplumu İsa Mesih'e büyük bir minnettarlıkla sunağın etrafında toplanırlar ve sunağı aynı anda "Tanrı'nın veya Rabbin Sofrası" diye tabir eder. Orada vaftiz olmuş herkes kutsal "Son Akşam Yemeği"ne" iştirak edebilir.

Sunak

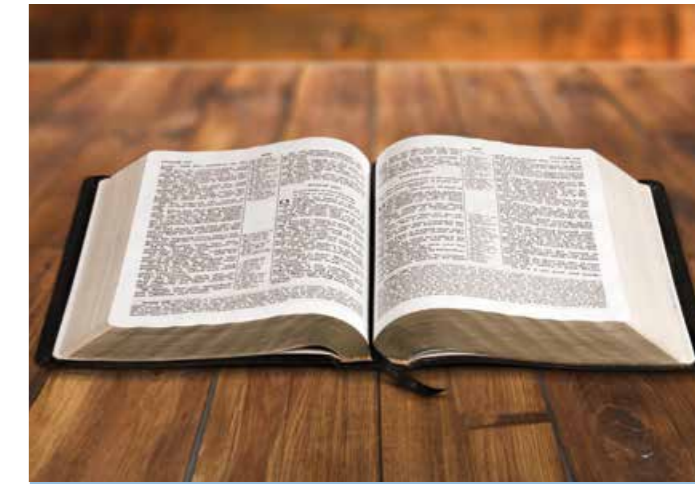
Hristiyanlık bundan iki bin yıl önce Kudüs'te ortaya çıktı. Bu inanç Nasıralı İsa'nın öğretisi ve yaşamı üzerinde inşa edildi. İsa Mesih merhametli ve sevgi dolu bir insandı. O, insanlar arasında barışı sağlar, onlara Tanrı sevgisini aşıladı. Hristiyanlar Tanrı'nın onu dünyayı kurtarmak için gönderdiği „Messias“ yani Mesih (Yunanca Christos) olduğunu kabul eder ve İsa'nın şahsında Tanrı'yı ve onun isteklerini çok bariz bir şekilde görüyorlar. Bu yüzden kendisine Tanrı'nın Oğlu diyorlar.

O dönemin Roma işgal güçleri İsa'yı İsrail halkının isyancı bir lideri olarak algılıyorlar. Bu yüzden onu ahşap bir haça geriyor ve ölene dek bekletiyorlar. Hristiyanlar, dünyanın Tanrısı ve İsa Mesih'in Babasının onu ölümden tekrar diriltiğine inanıyorlar. Böylece Tanrı ölümün elinden tüm gücü alıyor ve yaşama zafer veriyor.

Bundan dolayı haç baştan beri hristiyanlar için kutsal bir simgedir. Haç bize, Tanrı'nın insanlarla birlikte acı çektiğini ve onları ölüm anlarında bile yalnız bırakmadığını anımsatıyor. Aynı anda İsa'nın ölümden dirilişinin sembolü ve bütün insanlar için umudun simgesi oluyor.

Protestan kiliselerinde büyük bir haç bulunmaktadır, bu da genellikle sunağın yukarısında ya da üzerinde durmaktadır.

Haç

Hristiyanlar Kutsal Kitap'a inanır. Kutsal Kitap iki bölümden oluşur: Eski Ahit bölümü; dünyanın yaratılışını ve Tanrı'nın halkı İsrail ile olan geçmişini anlatıyor. Yeni Ahit yani İncil ise, İsa Mesih'in yaşamını, faaliyetlerini ölümünü, dirilişini ve ilk oluşturduğu topluluğun icralarını konu ediyor.

Hristiyanlık bir Kitap dinidir. Kutsal Kitap dünyadaki tüm Hristiyanların temel inanç kaynağıdır. Kiliselerde her ayinde Kutsal Kitap'tan bölümler okunmaktadır. Vaaz esnasında ise okunan bu bölümler güncel dil ile izah edilmektedir.

Hristiyanlar arasında farklı inanç gurupları vardır. İçinde bulunduğunuz kilise, diğer protestan kiliseleri gibi 16.cı yüzyılda yapılan Reformasyon'dan sonra inşa edilmiştir. Protestanların belirgin özelliklerinden biri, kutsal yazılara hristiyan sözlü geleceğinden daha fazla değer vermeleridir.

Bir çok kilisede sunağın üzerinde sayfaları açık güzelce süslenmiş bir Kutsal Kitap bulunur. Bu, Tanrı'nın Kutsal Kitap'taki sözleri ile orada var oluşunu simgeler.

Kutsal Kitap (Kitab-ı Mukaddes)